

1. Волков В.М., Путило В.Н. Исследование эффективности различных вариантов отдыха в условиях нарастающего утомления//Теория и практика физической культуры. – 1970. – №7. – С.32.

2. Соболевский В.И., Шухардин И.О. Применение сауны как восстановительного средства в период интенсивных тренировок пловцов//Плавание. – М.:Физкультура и спорт, 1980. – Вып.1. – С.16.

3. Моногаров В.Д., Платонов В.Н., Строевая Л.Н., Шамрай Е.Ф. Влияние комплекса витаминов С и Р (галаскорбина) на эффект тренировочного процесса у пловцов//Теория и практика физкультуры. – 1974. – №4. – С.28.

ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ САМОСВІДОМОСТІ ЗАСОБАМИ ТУРИСТИЧНО-КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ

*Андрій Кривоніс,
IV курс, факультет фізичного
виховання і спорту.
Науковий керівник –Гуменюк Г.М.,
асистент.*

В Україні, як і в інших країнах світу, історично склалася своя система виховання, яка максимально враховує національні риси і самобутність українського народу. Нині, спираючись на глибинні національно-виховні традиції свого народу, національна система виховання поступово відроджується.

Національне виховання найбільш повно відповідає потребам відродження України, головною метою якого, на сучасному етапі становлення та розбудови нашої держави, є передача молодому поколінню соціального досвіду, багатства духовної культури, його національної ментальності, свєрідності світогляду і на цій основі формування особистісних рис громадянина України.

Найголовнішою громадянською рисою особистості є сформованість національної самосвідомості, патріотичних почуттів до рідної землі, свого народу, готовності до праці в ім'я України [№1; с.32].

Спираючись на найбільш загальні філософські положення та конкретно-наукові дослідження людської самосвідомості, педагогіка розглядає проблеми національної самосвідомості з практичної точки зору, тому в навчально-виховному процесі школи впроваджуються нові форми і засоби роботи, що сприяють цьому напрямку.

Серед різноманітних засобів формування національної самосвідомості важливе місце належить туристично-краєзнавчій роботі.

За словами О.І.Потапенка, В.І.Кузьменка, національна самосві-

домість - це "усвідомлення кожною людиною себе як представника певного етносу, носія національної, матеріальної та духовної культури; усвідомлення своїх здібностей, якостей, думок, почуттів, дій, місця й ролі в природі, суверенній державі, світі в цілому" [№2; с.1].

Національна самосвідомість формується всіма засобами рідної мови, історії, культури, національними традиціями і звичаями. Надійний фундамент – історична пам'ять, яка зберігає кожен сторінку життя, різноманітної діяльності і боротьби рідного народу за свої права на всіх етапах його розвитку. Аналіз джерельної бази свідчить, що значну роль в історії рідного краю, вивченні і збереженні історико-культурної спадщини може і повинен відіграти туризм. В світлі національного відродження України, розвиток національного туризму повинен активно сприяти розбудові державності і декларації суспільства, духовному розвитку народу і особливо молоді.

Краєзнавство розглядається як – "сукупність інформації про якусь країну з погляду географії, природи, історії, етнографії, народного господарства" [№3; с.1159].

Аналіз сучасної педагогічної літератури дозволяє стверджувати, що краєзнавство в поєднанні з туризмом розглядається, як організована багатогранна навчально-освітня, пошуково-дослідницька та суспільно-корисна діяльність школярів, спрямована на вивчення рідного краю [№2; с.6].

За специфікою форм організації туристично-краєзнавчу роботу в школі поділяють на стаціонарну та туристичну.

Окрім пізнавальних можливостей, туристично-краєзнавча робота має великий виховний потенціал, що відповідає принципу виховуючого навчання. На цій основі розширюються світоглядницькі погляди, патріотичні переконання, формується активна життєва позиція молоді, що робить нас гідними представниками українського етносу і послідовниками кращих синів і дочок України.

1. Гуменюк Г.М. Формування національної самосвідомості засобами туристично-краєзнавчої роботи / Матеріали першої Всеукраїнської наукової конференції аспірантів галузі фізична культура і спорт. – Львів, 1997. – С.32-34.

2. Гуменюк Г.М. формування національної самосвідомості засобами туристично-краєзнавчої роботи / Методичні рекомендації з курсу "Загальної і соціальної педагогіки". – Івано-Франківськ, 1998. – 48 с.

3. Енциклопедія Українознавства / За ред. В.Кубійовича. – Т.3. – Львів, 1994. – С.805-1200.

Потапенко О.І., Кузьменко В.І. Шкільний словник з українознавства. – Київ, 1995. – С.290.